

بررسی تأثیر دمای محیط بر زادآوری و رفتارهای زیستی در ماهی مولی (Poecilia spp) به عنوان گونه ای زنده زای

فاطمه متفکر^{۱*}، رضا صادقی لیمنجوب^۲، محمد حسین مرحمتی زاده^۳

۱. دانشجوی دکتری عمومی دامپزشکی دانشگاه آزاد کازرون، فارس، ایران

۲. گروه بهداشت و بیماری های آبزیان و زنبور عسل، دانشکده دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی، واحد کازرون، فارس، ایران

۳. گروه بهداشت مواد غذایی، دانشکده دامپزشکی، واحد کازرون، دانشگاه آزاد اسلامی، کازرون، ایران

*مسئول مکاتبات: fati1377motefaker@gmail.com

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی تأثیر دمای محیط بر زادآوری، رفتارهای زیستی و نرخ بقای نوزادان در ماهی مولی (Poecilia spp)، به عنوان یکی از گونه های زنده زای پرکاربرد در آکواریوم های خانگی، در شرایط آزمایشگاهی انجام گرفت. دو آکواریوم با شرایط کنترل شده طراحی شد و در هر یک از آنها دما در چهار سطح (۲۳، ۲۵، ۲۸ و ۳۲ درجه سانتی گراد) تنظیم گردید. داده های مربوط به شاخص های تولیدمثل، رفتارهای اجتماعی، تغذیه ای، انتخاب جفت، رفتارهای مادرانه، و الگوهای زیستگاهی نوزادان طی ۹۰ روز گردآوری و تحلیل شد. نتایج نشان داد که بیشترین میزان زادآوری در دماهای ۲۳ تا ۲۵ درجه سانتی گراد رخ داد و افزایش دما تا ۳۲ درجه منجر به کاهش چشمگیر در تعداد جنین های تکامل یافته و نرخ بقای نوزادان گردید. همچنین، افزایش دما سبب افزایش فعالیت رفتاری، اشتها، و نیاز به اکسیژن در ماهی ها شد. در رفتارشناسی، مولی ها الگوهای اجتماعی پیچیده، استراتژی های متنوع در انتخاب جفت و جفت گیری، و رفتارهای خاصی در دوره بارداری از خود نشان دادند. نوزادان نیز پس از تولد، رفتارهای تغذیه ای و حفاظتی غریزی مؤثری برای بقا از خود نشان دادند. بر اساس یافته ها، می توان نتیجه گرفت که مدیریت دقیق پارامترهای محیطی به ویژه دما، کیفیت آب و تأمین پناهگاه مناسب، نقش مؤثری در بهبود رشد و زنده ماندن مولی ها دارد. همچنین، تحلیل رفتارهای رفتاری و زیستی این گونه، اطلاعات ارزشمندی برای پرورش پایدار و حفاظت از تنوع زیستی در اختیار قرار می دهد.

واژگان کلیدی: مولی، زادآوری، دما، نوزاد زنده زای، رفتار اجتماعی، پرورش آکواریومی.